

Røst kommune

8064 Røst

Saksb.: Grethe Breimo
e-post: fmnogbr@fylkesmannen.no
Tlf: 75 53 16 17
Vår ref: 2017/1746
Deres ref: BJQAKK
Vår dato: 25.10.2017
Deres dato: 07.03.2017
Arkivkode: 421.4

Klagebehandling reguleringsplan Røst havn - stadfesting av kommunens vedtak

Vi viser til kommunens oversendelse av 07.03.17 og 19. juni 2017. Ved innsending av saken manglet en del dokumenter, og saken var ikke komplett før ved kommunens oversendelse av 19. juni d.å. Vi beklager imidlertid lang saksbehandlingstid.

Fylkesmannen stadfester Røst kommunes vedtakelse av reguleringsplan for Røst havn. Fylkesmannen finner ikke grunnlag for å sette til side det skjønn som kommunen har utøvd i forbindelse med reguleringsplanvedtaket.

Bakgrunn for klagen

I møte den 06.07.16, sak 045/16 vedtok kommunestyret ovennevnte reguleringsplan for Røst havn. Planen ble vedtatt med 6 mot 5 stemmer, idet 5 stemte for et forslag om utsettelse av saken for å få vurdert kostnadene med å hente dekkmasse til moloene fra andre steder enn Lyngvær.

Hensikten med planen er å tilrettelegge for ny fiskerihavn på Littl-Glea og to moloer vest for Røst havn. Dette er forankret i Kystverkets handlingsplan og et ønske om å legge til rette for økt liggekapasitet for fremmedflåten på Røst. Planen omfatter også regulering av næringsarealer på Lyngvær med dertil ny atkomst. Formålet vil være fiskerirelatert virksomhet, men ifølge planbeskrivelsen vil en regulering til næring også kunne brukes til oljevernbase hvis det skulle bli aktuelt. Områdene er lagt ut omtrent tilsvarende i overordnet plan med plankrav.

Rambøll AS har vært engasjert til å bistå kommunen med planprosessen og til å utarbeide planforslag. Planen ble lagt ut til høring den 16.12.15 med frist til 01.02.16 til å levere innspill eller merknader. Det kom inn en rekke innspill fra offentlig etater, interesseorganisasjoner og privatpersoner. Etter at høringsfristen var utløpt ble det gjennomført særskilte drøftingsmøter med Avinor AS, Mattilsynet, Statens Vegvesen, Kystverket, Nordland fylkeskommune og Fylkesmannen i Nordland.

Konklusjonen fra dialogmøte den 17.02.16 med Fylkesmannen ble at kommunen fremmer et revidert utkast til plan som bedre ivaretar dammen på Lyngvær av hensyn til fugl. Videre at

---

man sikrer at de søndre områdene (N26 og deler av N27 og N28) på Lyngvær avsettes til LNF-formål, og at det fortrinnsvis følger rekkefølgebestemmelser som sørger for at de nordre delene (N24, N25, nordre del av N27 og nord og vestlige delene av N28) bygges ut først. Videre at området for sjøhus omformes og veien justeres for best mulig ivaretagelse av dammen.

Planforslaget ble deretter endret og tilpasset innspillene fra berørte fagmyndigheter.

Det ble etter dette gjennomført en forenklet høring av det nye planforslaget til ovennevnte instanser.

Avinor fremmet innsigelse ved første gangs høring. Ved annen gangs høring trekker Avinor sin innsigelse, idet det er gjort tilføyelser i reguleringsbestemmelsene § 3.13 Restriksjonsplanen for Røst lufthavn.

Fylkesmannen har i brev av 14.06.16 til annen gangs høring, uttalt at signaler om innsigelse pga. hensynet til fugl, er langt på vei imøtekommet gjennom reduksjon av næringsområde og byggeområde for sjøhus på Lyngvær. Videre er veitraséen endret slik at den i mindre grad berører ferskvannslokaliteten. Fylkesmannen vurderer at plankartforslaget med tilhørende rekkefølgebestemmelser følger opp konklusjonen i tidligere dialogmøte med kommunen. Fylkesmannen fremmer samtidig et planfaglig råd angående atkomstvegen og dens berøring med ferskvannslokaliteten på Lyngvær. Man påpekte at det var viktig at overgangen mellom land og ferskvannet gir fugl mulighet for bruk, samtidig som den gir noe beskyttelse mot forstyrrelser fra land. Overgangen mellom land og vann bør ikke utformes som rett plastring, men i størst mulig grad bukte seg etter naturgitte forhold. Fyllingsskrånningene mot ferskvannsføremkomsten bør utføres med en slak helningsgrad og utformes slik at den skaper nisjer for fugler.

Ved kommunestyrets vedtak ble ovennevnte råd fulgt opp av kommunen ved at det er gjort en tilføyelse i planbestemmelsene § 5.1 i tråd med Fylkesmannens uttalelse.

Vedtatte endringer i planen går hovedsakelig på:

- En større del av arealet på Lyngvær skal bevares slik som det er i dag, og skal fortsatt være LNF område
- Endret adkomst vegtrasé forbi ferskvannsføremkomsten på Lyngvær
- Slip på Lyngvær er tatt ut

Det ble mottatt 9 klager på kommunestyrets vedtak. Kommunen har behandlet klagene enkeltvis i kommunestyrets møte den 03.11.16; sak 65/16 t.o.m. sak 73/16.

Klagene er ikke tatt til følge. Kommunestyrets vedtak opprettholdes med 6 mot 5 stemmer som stemte for et forslag om at Lyngvær skulle løftes ut av den eksisterende arealplanen, og at næringsareal og masseuttak til fiskerihavn tas fra andre steder i samråd med bl.a. Kystverket.

Nedenfor er det gitt et utdrag av klagene, samt utdrag av kommunens klagebehandling:

1. Klage av 20.07.16 fra Aksel Fugelli

Aksel Fugelli er eier av eiendommen gnr. 6, bnr. 54 på Lyngvær. Han hevder at naturmiljø og kulturmiljø på Lyngvær ikke blir ivare tatt med det foreliggende vedtaket. Han viser til at det er

---

tatt for lite hensyn til naturmiljø eller kulturmiljø, og at dette ikke samsvarer med tidligere rapporter om biologisk mangfold, risiko og sårbarhet. Han viser til at spesielt fuglelivet vil lide, og at hver sommer er det et tjuetalls fuglearter som hekker på Lyngvær. Han mener at utbyggingsplanene er overdimensjonerte for en så liten øy som Lyngvær, og han mener at området definert som FN3 også burde falle inn under området LNFR. Det samme gjelder det sør/sørvestlige området av FN2. Klagen går også på at man vil sprengte/planere Lyngvær for å hente steinmasser derfra til planering og utfylling av havområder og molo, idet han mener det finnes bedre egnede steder på Røst for å hente masser.

Kommunens vurdering av klagen

Kommunen viser til at Fugellis eiendom er LNFR i den vedtatte reguleringsplanen, slik som det også var tilfelle i kommuneplanen for 2009 og generalplanen fra 1981. For hans eiendom er det dermed ikke vesentlig avvik fra tidligere planer for området.

Kommunen viser til at Fugelli ikke har fremmet formelle innspill i planforslaget, men som grunneier har han rett til å klage. Kommunen viser imidlertid til at de forhold som tas opp i klagen anses å være ivaretatt og tilstrekkelig belyst gjennom planprosessen. Kommunen mener det ikke fremkommer opplysninger i klagen som tilsier at vedtaket bør omgjøres, og konkluderer med at klagen ikke tas til følge.

2. Klage datert 27.07.16 fra Cathrine Ekrem Pedersen på vegne av Oddny Ekrem Pedersen

Klagen knytter seg til delen av vedtaket som omhandler vei og utbygging av områder på Lyngvær og Kårøya. De mener det ikke er tilstrekkelig vurdert hvilken verdi øyene Lyngvær og Kårøya har som rekreasjonsområde både for lokalbefolkningen og for turister og eiere av fritidsboliger. Det hevdes at virkningen av planen og eventuelle alternativer ikke er blitt gjennomgått på en skikkelig måte. De stiller spørsmål ved behovet og viser til områder hvor kommunen allerede har industri- og havnefasiliteter. Klager er bekymret for at utbyggingen vil få negative konsekvenser for beiteområdene på Lyngvær, samt hekke områder for truede fuglearter som krykkja og Storspove.

Kommunens vurdering

Klager har eierinteresser i gnr 7, bnr. 2 på Lyngvær. Eiendommen er avsatt til LNFR i den vedtatte reguleringsplanen. Dette var den også i kommuneplanen fra 2009, mens den i generalplanen fra 1981 var avsatt til næringsområde. Dette betyr at for denne eiendommen medfører ikke reguleringsplanen vesentlige avvik fra sist vedtatte plan for området. Kommunen viser til at klager ikke har fremmet merknader til planforslaget. Kommunen viser til at de forhold som tas opp i klagen anses å være ivaretatt og tilstrekkelig belyst gjennom planprosessen. Det vises ellers til at det vil være vanskelig å endre planen i tråd med alle ønsker som fremkommer etter at høringsinstanser har uttalt seg. Kommunen mener videre at det ikke fremkommer opplysninger i klagen som tilsier at vedtaket bør omgjøres, og konkluderer med at klagen ikke tas til følge.

3. Klage av 01.08.16 fra Inger Anne Borgersen, Olav Johan Pedersen og Ansgar Pedersen

I klagen hevdes det at grunneieren ikke er involvert i planene. De viser til at planene er blitt endret «etter hvert som vinden snur, først var det oljevernlandføring og oljevernbase, og nu industriområde.» De mener utbyggingen er urealistisk slik det ligger an. De hevder at eierne blir hindret til å foreta seg noe med sine eiendommer, og de er imot planen slik den er skissert.

Kommunens vurdering

Klagerne har også eierinteresser i gnr 7, bnr. 2 på Lyngvær slik som klager nr. 2. Kommunen viser til at grunneierne har fått melding da planen var til offentlig ettersyn, men har ikke benyttet sin mulighet til å komme med innspill. For øvrig samme kommentar som til klage nr. 2.

4. Klage av 03.08.16 fra Turid Hoset og Solveig Jakobsen

De protesterer på at deres eiendom er vedtatt regulert til næring. De ønsker å beholde eiendommen som en fritidseiendom, og viser til plankartet hvor det fremgår at det på Tyvsøya ligger boliger og fritidsboliger som grenser til næringsområdet. De mener også det er tatt for lite hensyn til naturen når det gjelder Lyngvær, og protesterer sterkt mot utbyggingsplanene på Lyngvær.

Kommunens vurdering

Klager er eier av gnr 10, bnr. 48 på Kårøya. Eiendommen er avsatt til næringsformål i den vedtatte reguleringsplanen. Det samme var tilfelle i kommuneplanen for 2009 og i generalplanen fra 1981. Kommunen viser derfor til at reguleringsplanen ikke avviker vesentlig fra tidligere planer for området når det gjelder denne eiendommen.

Kommunen viser videre til at de forhold som er tatt opp i klagen anses å være ivaretatt og tilstrekkelig belyst gjennom planprosessen. Noen av forholdene er etterkommet ved at omfanget av næringsarealer på Lyngvær nå er redusert i forhold til opprinnelig forslag. Det er også vist til at Kårøya har fått en hensynssone hvor det bevaringsverdige bygningsmiljøet skal ivaretas. Klagen ble ikke tatt til følge.

5. Klage av 04.08.16 fra Else og Jürg Wehrlin Jakobsen

Klagerne eier gnr 2, bnr. 50 på Svinøya. De er imot utbyggingen på Lyngvær og stiller spørsmål ved behovet for å etablere en molo og bru som de mener vil ødelegge det karakteristiske Røstlandet, og reiser spørsmål ved hvordan dette skal finansieres. De reiser også spørsmål ved behovet for et så stort næringsområde, og mener det ikke er påvist behov for dette. De reagerer også på at det skal tas ut stein fra Lyngvær, noe de mener vil ødelegge øya.

Kommunens vurdering

Kommunen viser til at klagers eiendom ikke er direkte berørt i den vedtatte reguleringsplanen. Kommunen viser til at planen avviker ikke vesentlig fra tidligere planer for området, og de viser til at bruk av Lyngvær som næringsområde anses avklart i tidligere planprosesser, herunder kommuneplanen fra 2009 og i generalplanen fra 1981. Kommunen viser til at de forhold som tas opp i klagen anses å være ivaretatt og tilstrekkelig belyst gjennom planprosessen. Noen av forholdene er sågar etterkommet ved at omfanget av næringsarealet på Lyngvær nå er redusert i forhold til opprinnelig forslag. Kommunen har konkludert med at klagen ikke tas til følge.

6. Klage av 03.08.16 fra Martin Olsen m.fl.

Martin Olsen m.fl. er eiere av gnr 7, bnr. 8 og 15 på Lyngvær. Det anføres at det i for liten grad er tatt hensyn til de innspill som de hadde under første gangs behandling av reguleringsplanen. De opprettholder krav om at det ikke må foretas uttak av masse fra området. De mener kommunen må vurdere på nytt om det er mulig å regulere denne høyden

---

(haugen ved hovedhus som strekker seg i retning syd-vest og ned mot mark og delvis sandstrand gnr 7, bnr 8) til LNFR-område i stedet for industriområde.

Kommunens vurdering

Olsens eiendommer er avsatt til næringsformål i den vedtatte reguleringsplanen. Deler av eiendommen har vært regulert til næringsformål også i kommuneplanen fra 2009 og tilsvarende i generalplanen fra 1981. Det vil si at reguleringsplanen ikke avviker vesentlig fra tidligere planer for området når det gjelder disse eiendommene. Eiendommen har vært benyttet til fiskemottak frem til 1970-tallet. Etter dette har eiendommene ligget uvirksom og bygningene bærer preg av forfall.

Kommunen skriver at de forhold som ble tatt opp i høringsrunden anses å være ivaretatt og tilstrekkelig belyst gjennom planprosessen. Noen av forholdene er etterkommet ved at omfanget av næringsarealet på Lyngvær nå er redusert i forhold til opprinnelig forslag. Kommunen mener at det ikke fremkommer opplysninger som gjør at vedtaket bør endres. Klagen ble ikke tatt til følge.

7. Klage av 04.08.16 fra Margrethe Friis

Friis er en av grunneierne av gnr. 6, bnr. 10 og klager over manglende varsling om oppstart av planarbeidet, og har krevd utsatt klagefrist. Hun mener området bør reguleres til LNFR område med spredt fritidsbebyggelse. Videre mener hun at KU ikke er hensynstatt i planen, og at planen bryter bl.a. med naturmangfoldloven. Det vises til at Røst har mange flate arealer som egner seg til næringsutvikling uten at man trenger å sprengte bort og fylle ut store deler av det eneste kuperte skjærgårdslandskapet som både er adkomst og skjerming for Røstlandet og Kårøya. Hun mener det er uhensiktsmessig ressurskrevende og ødeleggende på eksisterende natur og skjærgård selv om tiltaket er redusert i omfang i forhold til 1. utkast.

Kommunens vurdering

Kommunen beklager at eiendommen gnr 6, bnr 10 har falt ut av kommunens adresseliste da planen ble sendt ut til offentlig ettersyn. Aktuell status for eiendommen er LNFR i den vedtatte reguleringsplanen. Dette var det også i kommuneplanen fra 2009 og tilsvarende fra generalplanen fra 1981. Etter som eiendommens status er uendret, anses denne feilen ikke å ha avgjørende betydning for utfallet i saken. De forhold som tas opp i klagen anses som ivaretatt og tilstrekkelig belyst gjennom planprosessen, og kommunen mener det er ingen ting i klagen som tilsier at vedtaket bør omgjøres. Klagen ble ikke tatt til følge.

8. Klage av 04.08.16 fra Unn Henriksen

Henriksen er en av 6 grunneiere til eiendommen gnr. 6, bnr. 10 på Lyngvær. Hun har ikke mottatt planen og hun klager over at hun ikke har fått varsel om planen, og ber om ny klagefrist.

Kommunens vurdering

Samme kommentar som til klage nr. 7 med hensyn til manglende varsling av planoppstart og høring. Aktuell status for denne eiendommen er LNFR i den vedtatte reguleringsplanen. Dette var tilfelle også i kommuneplanen for 2009 og tilsvarende i generalplanen fra 1981. Eiendommens status er uforandret, og reguleringsplanen avviker derfor ikke vesentlig fra tidligere planer for dette området. Siden status for eiendommen er uendret, har kommunen lagt til grunn at manglende varsling ikke har hatt avgjørende betydning for utfallet i saken.

Kommunen legger til grunn at grunneierne nå har benyttet sin klagerett, men at det ikke fremkommer opplysninger i klagen som tilsier at vedtaket bør omgjøres. Klagen ble ikke tatt til følge.

9. Klage av 02.08.16 fra Norges Naturvernforbund

Naturvernforbundet mener at kommunens planer for industri på Lyngvær er i strid med § 8 i naturmangfoldloven da kunnskapsgrunnlaget er urimelig dårlig i forhold til sakens karakter og risiko for skade på naturmangfoldet. De mener at tiltaket er unødig omfattende, og står ikke i forhold eller samsvar med kunnskapsgrunnlaget.

Naturvernforbundet mener at vedtaket er i strid med § 8 i naturmangfoldloven om krav til kunnskapsgrunnlag. Videre viser de til at § 9 i loven bør tillegges stor vekt i videre behandling av saken. De mener at man må begrense regulering av ytterligere areal til næring, og behovet må tydeliggjøres på en annen måte enn i dag. Det finnes viktige naturtyper som strandeng og strandsump i området, og etter deres anbefaling bør disse forekomstene spares, noe som ikke er imøtekommet i vedtaket.

Naturvernforbundet mener det er sannsynlig at gode undersøkelser av botaniske verdier, forekomster av insekter og lignende kan avdekke viktige verneverdier som ikke er kommet frem.

Kommunens vurdering

Kommunen mener at de forhold som påpekes anses som tilstrekkelig utredet og ivaretatt under planprosessen. Det vises til at på bakgrunn av innspill fra offentlig ettersyn er omfanget av næringsareal på Lyngvær redusert. Det vises til at planen har vært forelagt Fylkesmannen som fagmyndighet og er tilpasset og endret i tråd med faglige anbefalinger. Hensynet til natur og fugleliv er ivaretatt og inntatt i reguleringsbestemmelsene, og det tilbakevises at planen strider mot naturmangfoldloven § 8. Kommunen mener at det ikke fremkommer opplysninger i klagen som tilsier at vedtaket bør omgjøres. Klagen ble ikke tatt til følge.

Fylkesmannens behandling

Fylkesmannens avgjørelse bygger på de opplysninger som er framkommet i det skriftlige materialet som er oversendt fra kommunen, så vel kommunens egne opplysninger som de opplysninger klager har framlagt.

Fylkesmannen kan prøve alle sider av saken og herunder ta hensyn til nye omstendigheter. Vi skal vurdere de synspunkter som klageren legger fram, og vi kan også ta opp forhold som ikke er berørt i klagen. Vi skal legge vekt på hensynet til det kommunale selvstyre ved prøving av det frie skjønn, jf. forvaltningslovens § 34 annet ledd.

I følge plan- og bygningsloven § 12-12 tredje ledd kan kommunestyrets vedtak om reguleringsplan påklages, jf. § 1-9. Miljøverndepartementet har delegert myndigheten til å behandle slike klager til Fylkesmannen.

Klagene gjelder både saksbehandlingen og planens innhold.

Saksbehandlingen

Klage fra eierne av gnr. 6, bnr. 10

Eierne av ovennevnte eiendom har klaget over manglende varsling om planoppstart og offentlig høring slik plan- og bygningsloven bestemmer. De fikk dermed ikke fremmet innspill i høringsrunden. Kommunen forklarer dette med at disse var falt ut av kommunens adresseliste. Kommunen viser til at den vedtatte planen ikke medfører statusendring for denne eiendommen, idet eiendommen fortsatt blir liggende i LNFR område, og at manglende varsling neppe har hatt avgjørende betydning for utfallet i saken.

Fylkesmannen slutter seg til kommunens vurdering, og viser til at planen har vært gjenstand for omfattende høring, og på bakgrunn av denne ble areal avsatt til næringsareal betraktelig redusert. Det vises videre til at eierne har fått anledning til å fremme klage på vedtaket. Fylkesmannen viser derfor til at feilen med hensyn til manglende varsling ikke kan anses å ha virket bestemmende på vedtakets innhold, slik at vedtaket ikke er ugyldig av denne grunn, jf. forvaltningsloven § 41.

Klage fra Norges Naturvernforbundet

Naturvernforbundet (klage nr. 9) anfører i sin klage at kommunens planer for industri på Lyngvær er i strid med naturmangfoldloven. De hevder at eksisterende kunnskap om naturmangfoldet er urimelig dårlig i forhold til sakens karakter og risiko for skade på naturmangfoldet. De mener det er sannsynlig at gode undersøkelser av botaniske verdier, forekomster av insekter o.l. kan avdekke viktige verneverdier som ikke er kommet frem.

Fylkesmannen viser til naturmangfoldloven § 8 hvor det er bestemt følgende:

«Offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet skal så langt det er rimelig bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger. Kravet til kunnskapsgrunnlaget skal stå i et rimelig forhold til sakens karakter og risiko for skade på naturmangfoldet.

Myndighetene skal videre legge vekt på kunnskap som er basert på generasjoners erfaringer gjennom bruk av og samspill med naturen, herunder slik samisk bruk, og som kan bidra til bærekraftig bruk og vern av naturmangfoldet.»

I forarbeidene til bestemmelsen, Ot.prp. nr. 52 (2008-2009) er det uttalt at bestemmelsen om kunnskapsgrunnlaget er en retningslinje for offentlig beslutningstaking. Det er her henvist til lovens § 7 hvor det heter at prinsippene i §§ 8 til 12 skal legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet.

Kravet til kunnskapsgrunnlag skal stå i rimelig forhold til sakens karakter og omfang. Med sakens karakter siktes det til virksomhetens omfang og varighet og om det er tale om store økonomiske interesser. Kravet til kunnskapsgrunnlaget er dermed større i store utbyggingssaker av varig karakter, enn for mindre tiltak.

I følge veileder om naturmangfoldloven fra daværende Klima- og miljødepartementet skal myndighetene «så langt det er rimelig, bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger. Hovedregelen er at § 8 ikke stiller krav til innhenting av ny kunnskap. Innhenting av ny kunnskap kan bare kreves unntaksvis.»

Det fremgår videre av ovennevnte veileder at paragraf 8 er «*oppfylt når man har funnet fram til og lagt til grunn eksisterende og tilgjengelig kunnskap. Hvis et område ikke er kartlagt kan § 8 være oppfylt samtidig som kunnskapen ikke er tilstrekkelig. Da kan man være i en situasjon hvor man må vurdere før-var-prinsippet. Det samme gjelder hvis det ikke foreligger tilstrekkelig kunnskap om et inngreps virkning på naturmangfold.*»

I sammendraget i konsekvensutredningen er det uttalt følgende om kunnskapsgrunnlaget (sitat):

«Feltarbeidet for dette prosjektet ble utført i juli, og vekstsesongen var godt i gang. Strandeng og strandsumplokaliteten på Lyngvær ble oppsøkt, og verdien som er satt på lokaliteten i Naturbase ble vurdert og funnet grei, selv om lokalitetsgrensene burde vært noe mer nøyaktig. Mye av området bør heller defineres som naturbeitemark i god hevd. Sopp ble ikke undersøkt, da det ikke er noen god sesong for beitemarksopp i juli.

Kunnskapsgrunnlaget vurderes som middels for viktige naturtyper og vilt. En vil fremheve at kunnskapsgrunnlaget for sopp er svakt, og at det kan finnes sjeldne og rødlistede arter på Lyngvær.»

Kommunen tilbakeviser at planen er i strid med naturmangfoldloven, og mener at de forhold som Naturvernforbundet peker på i klagen, er tilstrekkelig utredet og ivaretatt, og at kunnskapen om naturmiljøet anses å være god belyst. Kommunen viser til at man i planprosessen har redusert området for næringsutvikling på Lyngvær til fordel for LNFR nettopp for å ivareta sårbar natur. Det er også tatt inn bestemmelser til reguleringsplanen som ivaretar naturmiljøet i utbyggingsområdene. Kommunen viser videre til at utbygging vil gi varige endringer i naturen, men kan likevel utføres på en skånsom måte til minst mulig ulempe for miljøet. Kommunen hevder at planen anses å ha tatt de nødvendige hensyn til naturmiljøet.

Fylkesmannen viser til at kommunen som planmyndighetene her synes å ha bygd sitt vedtak på, i utgangspunktet eksisterende vitenskapelig kunnskap om verdiene i området. Det er med bakgrunn i denne kunnskapen foretatt en vurdering av hvilke virkninger planen kan ha for naturmiljøet, jf. konsekvensutredningen for naturmiljø. Rambølls befaring 14. og 15. juli 2015 medbringer dog ingen ny og forbedret kunnskap om selve naturverdiene i området.

Konsekvensutredninger vil være et virkemiddel for å få frem kunnskap som oppfyller kravene i naturmangfoldloven § 8. I dagjeldende konsekvensutredningsforskrift § 7, jf. dagens forskrift § 17, er det uttalt at «Konsekvensutredningen skal ta utgangspunkt i foreliggende kunnskap og nødvendig oppdatering av denne. Der hvor slik kunnskap ikke foreligger om viktige forhold skal det i nødvendig grad innhentes ny kunnskap. Konsekvensutredningen, herunder feltundersøkelser, skal gjennomføres i henhold til anerkjent metodikk og utføres av personer med relevant faglig kompetanse».

Fylkesmannen bemerker at mer inngående undersøkelser til ulike tidspunkt i løpet av sommerhalvåret ville gitt enda bedre kunnskap om naturverdiene i området, og da spesielt med tanke på evertebrater, sopp og potensielt sjeldne og tilpassede karplanter. Det må her sies å foreligge et forholdsvis høyt krav til kunnskapsgrunnlag sett på bakgrunn av planens omfang, at påvirkningen er permanent og at det her er tale om relativt store økonomiske interesser, jf. § 8, 1. ledd, 2. punktum. I nærværende tilfelle har det ikke vært urimelig om dette også måtte omfatte fremskaffelse av kunnskap om verdiene i området. Etter Fylkesmannens vurdering burde det vært gjennomført nærmere botaniske undersøkelser og

---

i større grad tatt stilling til planens virkning for artenes og naturtypens utbredelse som sådan, jf. naturmangfoldloven §§ 8 og 10.

Spørsmålet blir etter dette om det foreligger tilstrekkelig kunnskap om naturverdiene i området og tiltakets konsekvenser for disse. En gjennomgang av kunnskapsbasene avdekker at naturtypen «Strandeng og strandsump» av A- eller B-verdi er registrert ved i ca. 40 lokaliteter i Lofoten og Vesterålen. Videre er dette en av få lokaliteter i regionen hvor det er registrert broddtelg. I følge Strann et al. (2006) og Artsdatabankens artskart finnes denne kun på Røst og Mosken i Værøy, samt en forekomst ved Leknes lufthavn. Mjelde (2004) rapporterte om funn av kysttjønnaks på Lyngvær. Arten synes å ha sin nordgrense i området Lofoten, Vesterålen og Ofoten, og finnes kun fåtallig i regionen. Naturtypen «Strandeng og strandsump» er registrert ved fem forekomster i kommunen. Skau og Røstlandet er vurdert om svært viktig, mens de øvrige forekomstene på Sandholmen og Sandøya er henholdsvis viktig og lokalt viktig. Sistnevnte er nedbeitet og derfor mindre interessant botanisk sett. Artene broddtelg og kysttjønnaks er kun funnet på Lyngvær.

I følge Rambøll bør mye av området «heller defineres som naturbeitemark i god hevd». Det foreligger ingen kartlegging etter anerkjent metodikk og avgrensning av denne naturtypen. Flere utforminger av naturbeitemark hører til våre mest artsrike naturtyper. Naturbeitemark er spesielt viktig for beitemarksopp, hvorav flere rødlistede arter. Kartlegging av sopp bør ideelt sett gjøres både om sommeren og på høsten. Dersom en her også finner innslag av naturtypen naturbeitemark, er det verdt å bemerke at dette i så fall er sjette kjente forekomsten i kommunen. I Lofoten er det fra før av registrert ca. 30 lokaliteter med naturbeitemark.

Naturverdiene på Lyngvær er store. En realisering av planen vil medføre store konsekvenser for naturtypen og for området betydning for fugler. Krykken er tilpasningsdyktig overfor menneskelige inngrep og forstyrrelser i hekketiden, men det naturlige hekkeområder vil helt klart forringes. Videre er det grunn til å anta at menneskelige forstyrrelser, støy, sprenging og utfylling i området langt på vei vil ødelegge store deler av hekkeområdet under anleggsperioden(e). Ødeleggelse av habitatet vil få konsekvenser også for andre fuglearter. Konsekvensene for fauna, naturtypen, flora og vegetasjon vurderes derfor å være svært negative.

Fylkesmannen er etter dette i tvil om at kravet i naturmangfoldloven § 8 er oppfylt. Den her aktuelle strandeng- og strandsumplokaliteten er svært mangelfullt beskrevet. Det er derfor vanskelig å ta eksakt stilling til hvilke konsekvenser planen vil ha for naturtypen(e) på Lyngvær, og i hvilken grad en forringelse her vil medføre endring i variasjonen og spennvidden innenfor naturtypen på regionalt nivå, både hva gjelder naturgitte forhold og artssammensetning. Sammenholder man den mangelfull lokalitetsbeskrivelse med fraværet av ny kartlegging, finner vi det vanskelig å kunne sammenlikne denne lokaliteten med andre lokaliteter av samme naturtype på regionalt nivå, og det er derfor ikke mulig å vurdere om måloppnåelsen for naturtypen, jfr. naturmangfoldloven § 4, om å ivareta mangfoldet av tilstander i naturtypen. Dette gjelder i aller høyeste grad også for evt. forekomst av naturtypen naturbeitemark. Det manglende vurderingsgrunnlaget og påfølgende usikkerhet overskygger langt på vei det faktum at naturtypen er relativt godt utbredt i regionen og det faktum at de fleste rødlisteartene knyttet til strandengene i hovedsak har begrenset geografisk utbredelse til de sørlige og sørøstligste delene av Norge (Evju et al. 2015).

Føre var-prinsippet i naturmangfoldloven § 9 kommer til anvendelse når det er usikkert om tiltaket kan medføre vesentlig skade på naturmangfoldet. Dette prinsippet vil, ut fra forhold redegjort for i avsnittene foran, imidlertid tillegges vesentlig vekt.

Føre var-prinsippet kommer til uttrykk i § 9 slik:

«Når det treffes en beslutning uten at det foreligger tilstrekkelig kunnskap om hvilke virkninger den kan ha for naturmiljøet, skal det tas sikte på å unngå mulig vesentlig skade på naturmangfoldet. Foreligger en risiko for alvorlig eller irreversibel skade på naturmangfoldet, skal ikke mangel på kunnskap brukes som begrunnelse for å utsette eller unnlate å treffe forvaltningstiltak.»

Som det fremgår av bestemmelsen skal det tas sikte på å unngå *mulig vesentlig* skade på naturmangfoldet når det treffes en beslutning uten at det foreligger tilstrekkelig kunnskap om hvilke virkninger den vil ha for naturmiljøet. Om en skade er *vesentlig* avhenger av en konkret vurdering av blant annet hvor omfattende virkningene vil bli, om skaden er varig eller forbigående og hvor truet eller på annen måte verdifullt naturmangfoldet som kan bli utsatt for skade, er.

Fylkesmannen kan være enig i at kunnskapen kunne vært bedre både med hensyn til lokalitetsbeskrivelsen og om det finnes andre naturtyper som ikke allerede er kjent. Det er imidlertid usikkert om flere feltundersøkelser ville ha avdekket viktige forekomster. I følge Evjurrapporten finnes de fleste rødlisteartene i den sørlige og sørøstlige deler av landet. Dette kan tyde på at det er usikkert om man ville ha gjort funn av f.eks. rødlistearter i dette området. På denne bakgrunn kan en ikke med dagens kunnskap konkludere med at det foreligger åpenbar fare for at svært verdifullt naturmangfold kan gå tapt ved en gjennomføring av planen. Likevel er det vanskelig å si hvorvidt en forringelse vil medføre endringer i variasjon og spennvidden innenfor naturtypen for arter som har sin nordgrense i Lofoten og Vesterålen.

Det er klart at reguleringsplanen vil få negativ virkning på naturtypen strandeng og strandsump, som har verdi viktig-B, noe som også kommunestyret var klar over da de vedtok planen. Denne naturtypen er en av tre forekomster i kommunen. Denne naturtypen er også registrert med 40 lokaliteter i Lofoten og Vesterålen, og dette er et moment som tilsier at den muligens har relativ begrenset verdi.

Planen ble endret i løpet av planprosessen. Området nord og nordvestlige del av Lyngvær er fortsatt avsatt til næringsformål slik som i kommuneplanens arealdel. Området for næringsutbygging i sør og sørøstlige del ble betydelig redusert, og er beholdt som LNF-område, noe som er positivt av hensyn til å skjerme deler av gjeldende naturtyper i området. Om disse områdene som forbeholdes landbruk-, natur- og friluftslivsinteressene er de mest verdifulle eller er av mindre verdi sammenliknet med andre deler av naturtypen, vites ikke.

Det er klart en ulempe med planen at naturtypen strandeng og strandsump blir skadelidende, og at det hersker en viss usikkerhet om hvorvidt andre arter kan bli utsatt. Det samme vil kunne hevdes for naturbeitemark. På den annen side er denne naturtypen lokalisert flere andre steder i kommunen, og i regionen.

Fylkesmannen er derfor kommet til at vi ut fra det forannevnte, har innvendinger mot kommunens saksbehandling da det ikke er innhentet ny informasjon om viktig naturmangfold i saken, utover den todagens befaringen som ble foretatt i juli måned. Ut fra at

---

naturtypen(e) er relativt vanlig forekommende i regionen finner vi imidlertid ikke grunnlag for å tillegge dette avgjørende vekt.

Planens innhold

Det er kommunestyret selv, i henhold til plan- og bygningsloven § 3-3, som har ledelsen av den kommunale planleggingen. Kommunestyret tar standpunkt til arealdisponeringen innen kommunen, og må ved utøvelse av denne myndigheten ha et forholdsvis vidt rom for valg av løsninger.

Generelt må det sies at ingen er beskyttet mot at områder reguleres eller omreguleres. En regulering kan da lett føre til at noen interesser må vike til fordel for andre interesser.

Hensikten med planen er bl.a. å legge til rette for ny fiskerihavn og å legge til rette for nye arealer til fiskeriindustrien. Det er vist til at fiskeriindustrien etterspør områder for utvidelse og utvikling. Det er opplyst at kommunen sliter med befolkningsnedgang, og at kvotene selges ut av kommunen.

De øvrige klagene går også på de negative konsekvensene planen har for natur og miljø og bruk av området til rekreasjon. Det er forståelig at eiere av eiendommer innenfor planområdet har meninger om planen og virkninger av den, selv om deres eiendommer ikke blir direkte berørt, jf. kommunens kommentarer til noen av klagene.

Fylkesmannen vil bemerke at det stort sett er de samme forhold som kom fram i høringsrunden som ble fremmet i klageomgangen. Klagernes argumenter har således vært kjent for og vurdert av formannskapet og kommunestyret.

Fylkesmannen viser til at selv om kommunestyret var klar over at planen går ut over natur og mulighetene for friluftsliv, har man likevel vedtatt å avsette området til næringsformål. En må legge til grunn at kommunestyret har avveid hensynet til natur opp mot utbyggingsinteressene i området, og har prioritert utbygging- og næringsutvikling.

Etter en samlet vurdering på bakgrunn av ovenstående, hvor spesielt utbredelsen av naturtypen(e) er vektlagt, finner en ikke grunnlag for å sette til side det skjønne kommunestyret har utøvd i forbindelse med reguleringsvedtaket.

Vedtak

Fylkesmannen stadfester kommunens vedtak av 06.07.16 i sak 045/16.

Vedtaket er fattet med hjemmel i plan- og bygningsloven § 12-12, jf. rundskriv T-2/09 fra Miljøverndepartementet, jf. forvaltningsloven § 34 tredje ledd.

Avgjørelsen kan ikke påklages videre, jf. forvaltningsloven § 28.

Sakens parter er underrettet ved kopi av dette brev.

Med hilsen

Tor Sande (e.f.)
underdirektør

Grethe Breimo
seniorrådgiver

Dette brevet er godkjent elektronisk og har derfor ikke underskrift.

Kopi til:

Else og Jûrg Wehrin-Jakobsen	Seestrasse 56	CH 3852	Ringgenberg
Naturvernforbundet i Lofoten	Sandnesveien 40	8380	Ramberg
Unn Tangedal Henriksen	Parkveien 29	3186	HORTEN
Oddny og Cathrine Ekrem Pedersen	Vangveien 1	8064	RØST
Turid M. Hoset	Bekkelagsveien 7a	1177	Oslo
Aksel Fugelli	Stokkedalen 128	5151	STRAUMSGREND
Margrethe Fris	Moveien 11	3145	TJØME
Martin Olsen	Storholdtveien 23A	8516	NARVIK
Solveig Hoset Jakobsen	Bølerskrenten 43	0691	OSLO
Olaf Johan Pedersen	Tyvsøyveien 6	8064	RØST